

Hanuliak, Václav

K problematike počiatkov mesta Krupiny

Archaeologia historica. 1995, vol. 20, iss. [1], pp. 267-274

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/140140>

Access Date: 30. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

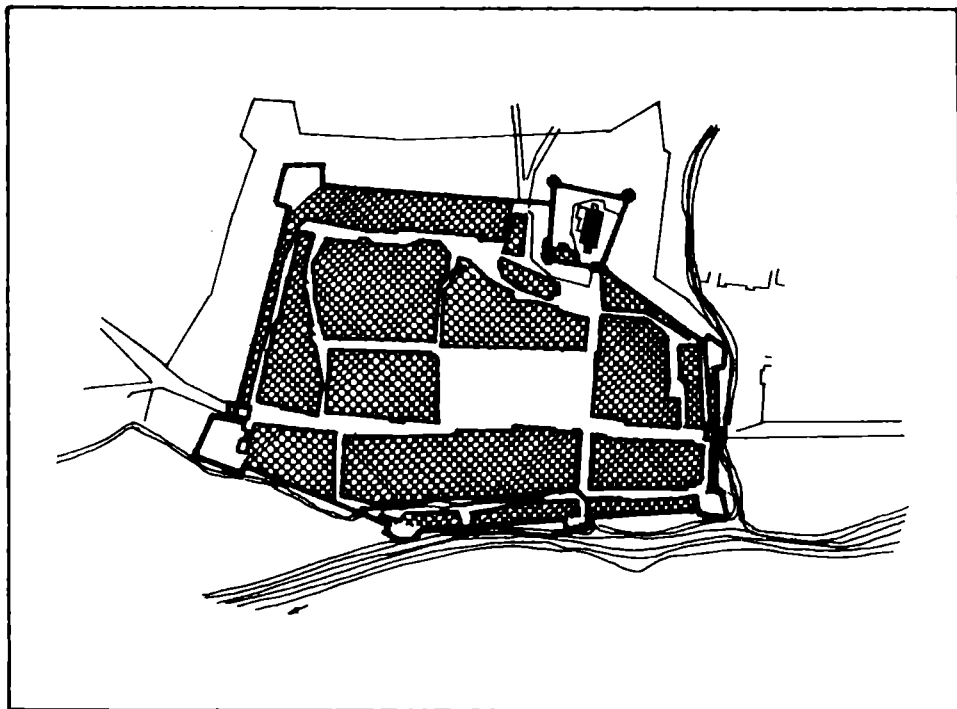
K problematike počiatkov mesta Krupiny

VÁCLAV HANULIAK

Krupina s necelými desaťtisícimi obyvateľmi patrí medzi menšie mestá – mestečká v Slovenskej republike. Nachádza sa v južnej časti stredného Slovenska, administratívne prináleží do okresu Zvolen. Geograficky je mesto situované na juhovýchodné úpätie Štiavnických vrchov, do kotlinkovite sa rozširujúcej doliny potoka Krupinica. Západná časť chotára ležiaca v Štiavnických vrchoch má ráz vrchoviny až hornatiny s maximálnou nadmorskou výškou 739 m. Východná časť zaberá kotlinku a priľahlé chrbtly Krupinskej vrchoviny. Z hľadiska prehistorického osídlenia Krupiny má doložené ojedinelé artefakty a pracovné nástroje z obdobia mladšej doby kamennej a staršej doby bronzovej. V intraviláne mesta sa v roku 1957 uskutočnil záchranný archeologický výskum žiarového pohrebiska z mladšej doby bronzovej reprezentovanej kultúrou lužickou. (Balaša 1960). K ojedinelým nálezom môžeme počítať i hromadný nález 76 stredovekých mincí z obdobia panovania Belu I. (1060–1063) – až Štefana V. (1270–1272) (Petrikovich 1907).

Mesto Krupina bolo založené na ceste historicky uvádzanej ako *via magna*. Táto komunikácia bola osou celého mesta. Pravidelný pôdorys mesta je dôkazom toho, že vzniklo naraz. Námestie má pravouhlé obdĺžnikové, z jeho nároží vybiehajú ulice do mesta. Po východnej strane námestia vedie dnes hlavná obchodná cesta. Na západnej strane, na návrší, stojí ako dominanta románsky farský kostol, ku ktorému vyúsťuje tiež ulica z námestia. Určitú nepravidelnosť jednotlivých blokov domov smerom ku kostolu spôsobuje stúpajúci terén. V rokoch 1551 až 1564 bolo dnešné historické jadro obostavaná hradbami. Novšie časti mesta vznikli v obvodom pásme živelne. Po vybudovaní železnice (1899) mestská zástavba bola už plánovitá, žiaľ, bez ohľadu na urbanistickú hodnotu historickej zástavby. Z mestských hradieb, ktoré boli vybudované v období protitureckých opatrení v rokoch 1551 až 1564, a nadväzovali na stredoveký pôdorys mesta s jeho starším opevnením okolo kostola a dve vstupné brány zachovali sa súvislejšie múry iba v torzách na obvode historického jadra mesta. Hradby sú typu talianskych renesančných fortifikačných stavieb s bastionmi a bolwerkami, dnes s pristavanými domami (Takátsová 1974). Voľne stojí len bastión v juhozápadnej časti historického jadra mesta (obr. 1). Neodmysliteľnou súčasťou vonkajšieho opevnenia mesta je známa vartovka, pozorovacia veža, postavená v roku 1564 juhovýchodne od mesta, na vyšinnej polohe nazývanej Stražavár. Je to štíhla veža štvorcového pôdorysu s drevenou ochodzou, ku ktorej vedie zvonka drevené schodište. Na všetkých stranách má úzke štrbinové strielne (Gajdoš 1974).

Krupina patrí do oblasti, v ktorej sa v 1. tretine 13. storočia začínajú usadzovať veľké počty nemeckých-saských kolonistov. Okrem Krupiny je to najmä Banská Štiavnica a dočasne aj Sebechleby, ktoré boli v záujme saských prospektorov. Územie Krupiny vo svojich historických počiatkoch patrilo k Hontianskemu župnému hradu a len začiatkom 13. storočia mohlo byť pričlenené ku Zvolenskému starému (komitátne) hradu. So zmienkou o Krupine sa stretávame v roku 1238. Vtedy krupinských Sasov kráľ Belo IV. donútil platiť kláštoru v Bzovíku ročne 20 mariek paušálu za mýto pre nás už na neznámej (zaniknutej) dedine Brachu. Vyrúbenie takého veľkého obnosu by poukazovalo na to, že Krupina už pred rokom 1238 bola mestom, resp. roku 1238 dostala výsady kráľovského mesta. Po ničivom tatárskom plienení v roku 1241, kedy sa predpokladá, že došlo k zničeniu mesta, teda i k strate kráľovskej listiny, panovník Belo IV. roku 1244 obnovuje mestu

Obr. 1. Pôdorys historického jadra mesta Krupiny.

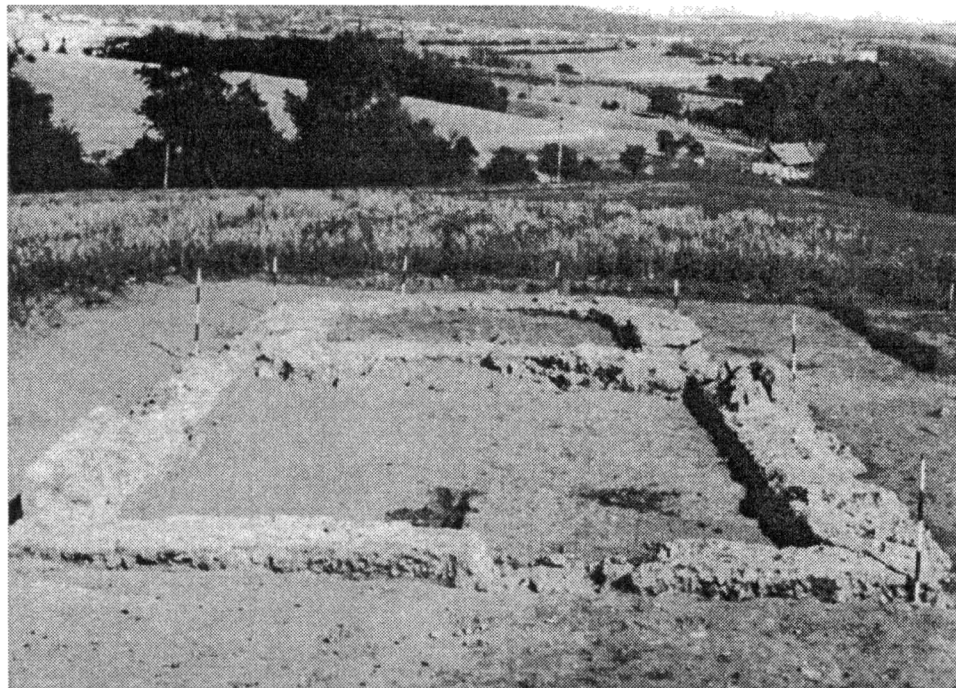
privilegiá výsadnou listinou, ktorá je pravdepodobne opisom pôvodnej z obdobia pred tatárskym vpádu.

Podľa zachovanej výsadnej listiny z roku 1244 bola Krupina slobodným kráľovským mestom s plnou správnu, súdnou, náboženskou a značnou hospodárskou samosprávou. Krupina svojimi výsadami a právom zostala dlho popredným kráľovským mestom, vzorom a odvolacím miestom mnohých poddanských obcí. Na Slovensku boli v 14. storočí viaceré okruhy mestských práv. Najrozšírenejším mestským právom bolo magdeburské právo, ktorým sa riadila Trnava, Nitra, Krupina, Podolinec a tiež iné banské mestá. Významnejšie mestá boli na čele právnych okruhov, v rámci ktorých materské mesto tvorilo súdnu, odvolaciu a právne poradnú inštitúciu pre mestá patriace do ich okruhu, ale aj pre obce žijúce na zákupnom práve a spravujúce sa právom príslušného mesta. Do krupinského právneho okruhu už v 2. polovici 13. storočia patrili Dobrá Niva, Babiná, Nemecká Lupča a Hybe. V 14. storočí to boli mestá Plešivec, Štítnik, Slovenská Lupča, Martin, Sučany, Turany a neskôr i Prievidza (Marsina 1973).

Prvým článkom výsadnej listiny Krupiny je slobodná voľba farára. Kráľovi záležalo na prosperite mesta, ktoré mu prinášalo zisk vo forme urbury a ostatných dávok a platieb, ktoré odovzdávalo kolektívne ako komunita. Církevnú daň tvoril desiatok (decima). Podľa súpisu pápežských desiatov z roku 1332 sa dozvedáme, že ročný príjem krupinskej farnosti predstavoval 25 mariek, z čoho odviedla pre pápežskú kúriu 2 a pol marky.

Pre porovnanie uvádzame ročný príjem farnosti vo Zvolene, ktorý bol 13 mariek, Banskej Bystrice 7 mariek, Babinej 6 mariek a Dobrej Nivy 5 mariek. Finančné odvody mesta sú jasným dôkazom jeho ekonomickej sily. Krupinu v období vrcholného stredoveku môžeme hodnotiť ako prosperujúce mesto v Uhorsku (Mišík 1976).

Farské kostoly stavané vo vtedajších mestách bývali výstavnejšie a spravidla väčšie, tak ako v prípade kostola v Krupine, kde sakrálnu architektúru reprezentuje kostol Naro-

Obr. 2. Krupina – Na Petre. Odkryté základy románskeho kostola s gotickou prístavbou. Foto: V. Hanuliak.

denia Panny Márie. Kostol je typom trojlodnej baziliky, ktorú V. Mencl datoval do 1. tretiny 13. storočia. Románsky kostol už v nasledujúcich obdobiach prešiel väčšími stavebnými úpravami (Mencl 1937).

Ďalšie sakrálne stavby v Krupine sú evidentne mladšie (18. a 19. storočie), preto kostol Narodenia Panny Márie sa pokladal za najstaršiu cirkevnú stavbu v meste a jeho okolí. Po ukončení zisťovacieho prieskumu v roku 1992 a nasledujúcich dvoch sezónach môžeme dnes už konštatovať, že kostol Narodenia P. Márie nebol najstaršou sakrálnou stavbou v Krupine.

Pri zemných úpravách výstavby vodnej nádrže Bebrava bol vyvolaný záchranný archeologický výskum, ktorý priniesol pozitívne materiálne doklady k predlokačnému osídleniu Krupiny. Zistený archeologický nález patrí do extravilánu mesta, približne 1,3 km západne od jeho dnešného historického jadra. Archeologická lokalita Na Petre je situovaná na východnom svahu riedko zalesneného kopca Bok, ktorý z južnej strany obteká rieka Bebrava a zo severovýchodu je občasný prítok Bebravka. Miestne pomenovanie chotára Na Petre sa člení na Horný a Dolný Peter. Predmetom nášho výskumu bolo miesto Dolný Peter. Skúmaná poloha predstavovala už len pole bez náznakov terénnych reliktoŕov po zaniknutej architektúre. Pozitívnym dokladom k zaniknutému stredovekému objektu boli torzá vyoraných opracovaných kvádŕov (stavebného materiálu), fragmenty strešnej krytiny, zlomky stredovekej keramiky a porušený hrob, ktorého ostatky boli kultiváciou rozťahané po veľkej ploche. (Hanuliak 1993). Najdôležitejšiou indíciou bol chotárný názov „Na Petre“, ktorý je reminiscenciou na kostol sv. Petra, doložený v historických prameňoch ešte v roku 1509 (Sliachan 1994). Zisťovacími sondami bola najprv odkrytá veľká koncentrácia stavebnej sute, v ktorej mali zastúpenie i architektonické články – gotické rebrá a ostenia z okien. Postupným vyselektovaním, odstránením porušených sekundárnych vrstiev, ktoré vznikli pri eksploatacii stavebného materiálu sakrálnej stavby, boli odkryté základy kostola s evidentnými dvoma stavebnými etapami. Odkryté základy majú klasickú orientáciu: východ–

západ, ako býva u kostolov včasného a vrcholného stredoveku, avšak s menšou odchýlkou VSV–ZJZ. Pôdorys kostola s menším porušením v JV časti gotického presbytéria a v SV časti v mieste triumfálneho oblúka je jasne čitateľný (obr. 2). V rámci obvodu na dvoch miestach boli odkryté i torzá nadzákladového muriva, ktoré tvorili opracované kvádre s rozmermi 42×40×25 cm až 42×61×26 cm. Celková dĺžka kostola je 13,2 m. Tento údaj sa viaže na základy gotického kostola, ktorý má od lode odsadené polygonálne presbytérium. Presbytérium sa smerom k východu kónicky mierne zužuje. Interiérová svetlosť presbytéria v jeho západnej časti je 3,6 m. Hrúbka gotických základov sa pohybuje od 90 do 100 cm. Vnútroštvorné rozmery lode kostola sú 6,2×4,8 m. Tieto rozmery sú zhodné pre románsku i gotickú etapu kostola. Odlišný pre románsku a gotickú etapu je tvar a veľkosť svätyne. Vnútroštvorná hĺbka, resp. dĺžka polygonálnej svätyne je 5,5 m, kým u románskej polkruhovej svätyne dosahuje iba 1,7 m. Výrazná je i technická, resp. technologická odlišnosť stavby oboch základov. Gotické základy sú stavané klasickým spôsobom na maltové pojivo, ich maximálna hrúbka dosahuje 90 až 100 cm. Základy románskeho kostola sú budované „na sucho“, ako pojivo bol použitý žltý íl. Hrúbka základov románskeho kostola dosahuje 100 až 110 cm. Pri odkrývaní západného uzáveru lode kostola sme zistili negatív vchodu do sakrálnnej stavby. Negatív vznikol vybraním prahovej stupnice a charakteristického ostenia, ktoré lemovalo vstupný otvor po celom obvode. Predpokladaná šírka vstupu sa pohybovala okolo 110 cm. Vstup vzhľadom na pozdĺžnu os kostola bol excentricky umiestnený. Excentrické osadenie vstupu J. Gonda odôvodňuje interiérovým členením pri osadení západnej empory. Pri rekonštrukcii západnej empory sme vychádzali z nálezu negatívu základu pre osadenie podperovej stojky empory.

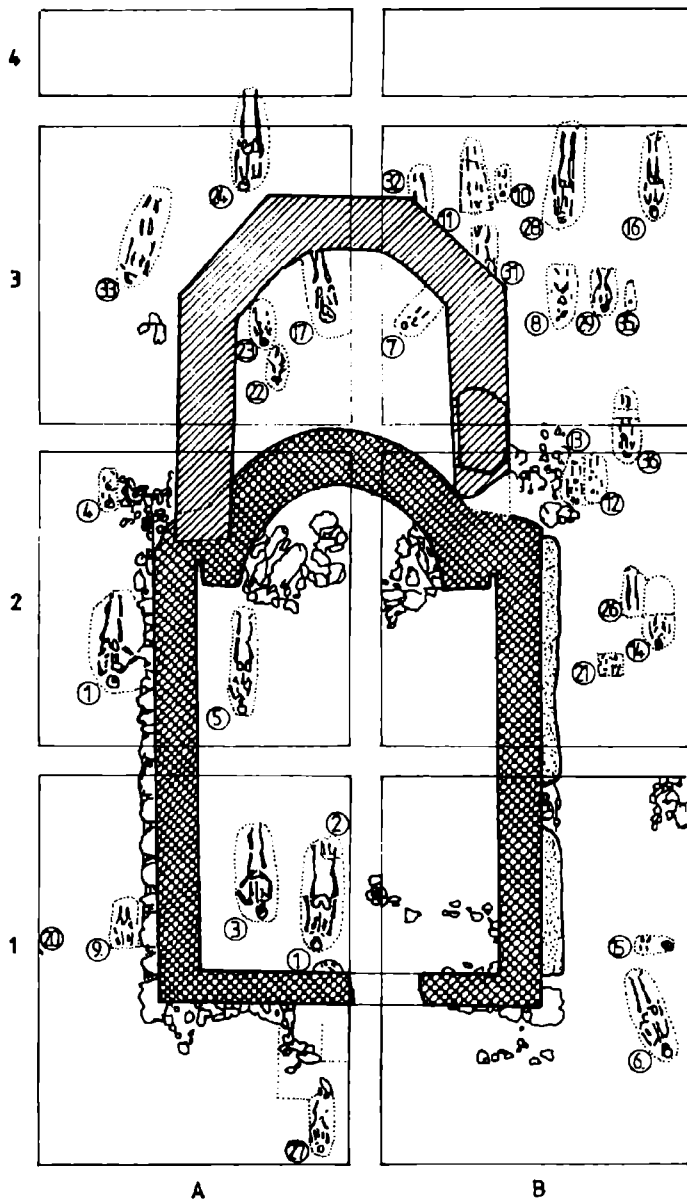
Práce v tohoročnej výskumnej sezóne sa sústreďovali na:

- dokončenie celkového odkryvu základov až po základovú škáru na sterilné podložie,
- detailný odkryv základov pri styku románskej a gotickej etapy,
- odkryv prikostolného cintorína.

V románskej časti základu sa prejavovali určité anomálie pri styku lode s oblúkom apsidy, ktoré po prvej sezóne upozorňovali na možnosť sekundárneho dobudovania kostola vo vzťahu lode k apside resp. opačne. Zisťovacou sondou do muriva základu sa vylúčila táto alternatíva. Románska etapa základov kostola (lode i apsidy) vznikli v jednej stavebnej etape. Škáry so šírkou 6 až 8 cm sú výsledkom technického postupu pri osadzovaní triumfálneho oblúka románskej stavby.

Pri odkrývaní priestoru apsidy románskeho kostola, odstraňovaní deštrukcie, ktorá tvorila niveletu úrovne mladšej (gotickej) podlahy, bolo zistených niekoľko pôvodných opracovaných základových kvádrov ako pozostatok po románskej oltárnej menze. Gotická oltárna menza, ktorá musela byť položená až na mladšej (novšej) úrovni podlahy (vytvorená z deštruovanej časti románskej apsidy) a umiestnená hlbšie, východnejšie do priestoru svätyne bola odstránená bez možnosti zachytenia čo i len negatívnej stopy. V západnej časti pri uzávere lode výskum overoval predpoklad základov odsadenej veže kostola. Odkryvom boli zistené iba subtilné základy malej prístavby približne s rozmermi 1,5×3 m. Hrúbka základov sa pohybovala okolo 50 cm. Základ tejto prístavby porušil hrob č. 27, ktorý zaraďujeme do skupiny najmladších hrobov, datovaných do 15. až 16. storočia. Základy prístavby preto predstavujú najmladšiu dostavbu kostola. Predpokladáme, že išlo o akúsi predsieň, zavesenie hlavného vstupu, ktoré mohlo vzniknúť až v 16. storočí. Krupinský kostolík sv. Petra vzhľadom k okolitým sakrálnym stavbám tvorí výnimku, pretože postráda zo severnej strany svätyne sakristiu. Sakristie v tejto oblasti sa dobudovávali na starších stavbách od 2. pol. 14. stor. až do polovice 16. stor.

V rámci inetriéru a najbližšieho exteriéru bolo odkrytých 54 hrobov, z toho 14 hrobov bolo v interiéri kostola. Žiaden hrob sa nenachádzal v superpozícii s románskou stavbou kostola, preto hroby sú súčasťou prikostolného cintorína. Všetky zistené hroby rešpektovali základy románskeho kostola. Z toho usudzujeme, že pochovávanie na Dolnom Petre začalo až po výstavbe kostola. V superpozícii so základmi gotického presbytéria sú hroby

LEGENDA

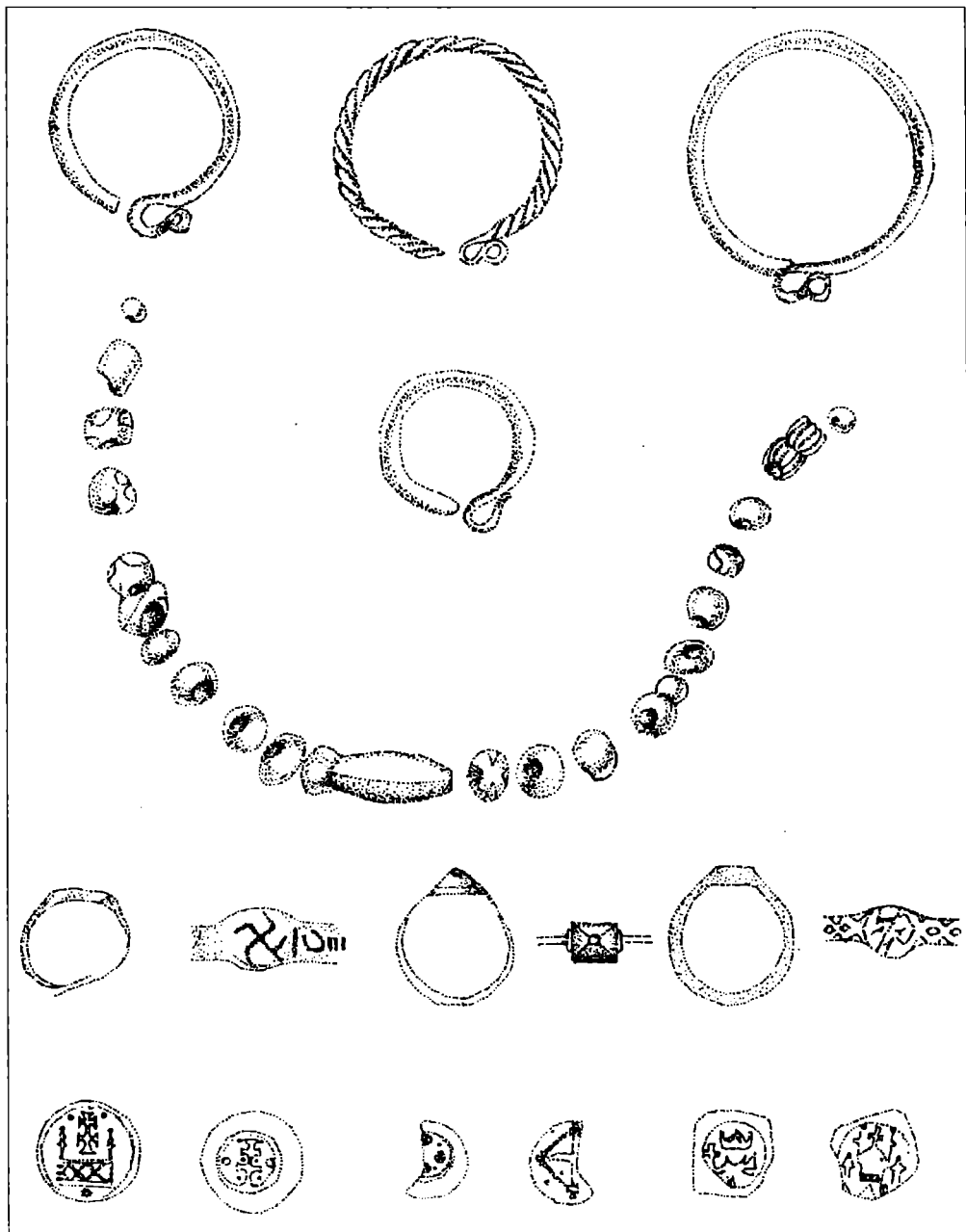

pol. 12. stor.

pol. 14. stor.

Obr. 3. Krupina – zaniknutý kostol sv. Petra. Pôdorys odkrytých základov a časť prikostolného cintorína.

Obr. 4. Krupina – Na Petre. Sprievodné nálezy z hrobov a z interiéru kostola. Kreslíla: V. Hanuliaková.

č. 30, 31, 32, 40, 41 a 44. Tieto hroby sa viazali resp. časovo súviseli s pochovávaním pri románskom kostole, teda pred obdobím gotickej prístavby, ktorú datujeme k polovici 14. stor. (obr. 3).

Archeologickému výskumu sa podarilo pri odkrývaní hrobov získať poznatok akéhosi predelu, hranice medzi staršou a mladšou skupinou pochovávaní. Spravidla v západ-

nej až juhozápadnej časti sa koncentrovali hroby z konca 14. až zo 16. stor. V severovýchodnej a východnej časti od kostola výraznú prevahu mali hroby z konca 12. až 1. pol. 14. stor.

K staršej skupine hrobov zaraďujeme 6 hrobov, ktoré boli v evidentnej superpozícii s gotickým presbytériom, hrob pod náhrobným kameňom, 9 hrobov sekundárne porušených mladším pochovaním a 11 hrobov, v ktorých boli zistené nálezy – tvorili ich vlasové ozdoby vo forme esovitých záušnic, štítkové prstene, náhrdelníky a mince (obr. 4). Primárny nález mince sa viaže s hrobom č. 47, kde pochovaný v ľavej ruke preložená cez panvu mal strieborný denár, anonymnú mincu z 1. pol. 12. stor., najpravdepodobnejšie z obdobia panovania Štefana II. (1116–1131), resp. Bela II. (1131–1141) (Huzár 1979).

Ďalším momentom, ktorý bol už na prvý pohľad veľmi evidentným pri jednoduchom dipolárnom určovaní starších a mladších hrobov bola ich zachovalosť. Hroby, resp. skelety prvej skupiny datovanej do 12. až 14. stor. boli vo veľmi zlom stave. V hrobe dospelého jedinca z ostatkov boli sčasti zachované iba dlhé kosti, panva a časť lebky. Drobné kosti, zápästné, záprstné a články prstov, na dolných končatinách priehlavkové, predpriehlavkové atď. sa nezachovali, ich miesto určovalo resp. rozlišovalo sfarbenie zemitej vrstvičky. Markantnejšie sa to prejavovalo u detských hrobov, kde osofikácia nebola dokončená. V takýchto prípadoch mohli sme z jedinca dokumentovať už iba hrubú siluetu.

S problémom dekompozície (rozkladom) kostrových ostatkov sa stretávame na viacerých včasnostredovekých pohrebiskách na Slovensku. Závislosť dekompozície kostrových ostatkov je daná mnohými činiteľmi, preto pripisovať úbytok kostenej hmoty v hroboch iba vplyvu pôdných faktorov v súčasnosti pokladáme už za prekonané (Staščíková–Štukovská 1993).

Všetky zistené hroby prikostolného cintorína Na Petre, ktoré sa nachádzali v primárnej polohe boli orientované Z–V, hlavou na západ. Táto klasická orientácia vo všeobecnosti začína sa narúšať až na konci 16. no najmä v 17. a v 18. stor., keď už i orientácia sakrálnnej stavby je mimo kánonu. Tento poznatok nás začal viesť k predpokladu, že posledné pohreby pri kostole sv. Petra mohli byť v 3. štvrtine 16. stor. Tento predpoklad podporujú, i keď nie priamo, písomné pramene, z ktorých sa dozvedáme, že mesto Krupina v 2. pol. 16. stor. bola pod veľkým vojenským tlakom útočiacich tureckých hord. Prvý útok Turkov na mesto bol zaznamenaný už roku 1546. V roku 1566 Turci zajali 44 Krupinčanov a 2 usmrtili. V roku 1570 Turci zabili 27 obyvateľov, v roku 1573 mesto odrazilo útok 300 Turkov. Správa z roku 1578 uvádza, že turecký oddiel o sile 1 500 mužov napadol mesto, zničil predmestie, zajal veľa obyvateľov, no mesto nedobyl (Zrebený 1971). Zdá sa byť pravdepodobné, že kostol sv. Petra, ktorý bol mimo mesta, ako to opisuje i listina z roku 1509, keď uvádza „Ecclesia Sancti Petri extra muros civitatis“ bol zničený (Sliachan 1944).

Po roku 1578 pri kostole prestáva sa i pochovávať. Na mnohých iných lokalitách i po zániku kostola pochovávanie sa neprerušuje. V prípade kostola sv. Petra v Krupine zdá sa, že kontinuita pochovávaní bola na dlhší čas v období tureckej expanzie prerušená a v 17. stor. už nebola obnovená. Musíme počítať s tým, že v 16. stor. veľká časť obyvateľstva musela sa uchýliť pod ochranu mestských hradieb a žoldnierskeho vojska. V tomto, pre mesto Krupinu kritickom období, začali sa vyhrocovať i národnostné rozpory. Na konci 16. stor. a začiatku 17. stor. išlo slovenskej a maďarskej časti obyvateľov mesta o možnosť zúčastňovať sa bohoslužieb v mestskom chráme. Poukazovali na to, že kostol býva polo-prázdny. Nemci-Sasi sa nechceli zriecť výhod, ktoré im zaručovali výsady od panovníka a bránili sa tlaku novoprišliho obyvateľstva. Až krajský zákon z roku 1608 (článok 44) pod hrozbou pokuty prinútil Nemcov, aby aj inonemecká časť obyvateľstva mohla sa zúčastňovať na dianí v meste, aby mohla byť zapojená do aktivít mestskej samosprávy.

Taktiež bol vyriešený spor, aby slovenské obyvateľstvo mohlo v mestskom farskom kostole uskutočňovať svoje bohoslužby do 10 hodiny. Po tejto hodine bol kostol vyhradený opäť pro nemeckú časť komunity. (Slávik 1921). Tieto fakty nepriamo poukazujú, že slovenská časť obyvateľstva v 16. a na začiatku 17. stor. predstavovala v Krupine novoprišlú

skupinu, ktorá si len postupne získavala postavenie či už v hospodárskej alebo náboženskej sfére. Pôvodné slovenské osídlenie v katastrálnom území Krupiny (po skončení 1. etapy archeologického výskumu) môžeme s veľkou určitosťou lokalizovať západne od dnešného historického jadra mesta, do oblastí, kde kostol sv. Petra musel tvoriť historické jadro tohto staršieho osídlenia. Chotárne názvy v blízkom okolí zaniknutého kostola ako Líška, Stará Hora, Žobrák, Bebrava, na rozdiel od názvov Štangarigel, Niklberg, Ficberg atď. veľmi zreteľne rozlišujú rozsah vplyvu etnických prúdov a ich nepísanú hranicu, ktorá sa začala vytvárať až po 1. tretine 13. stor. príchodom nemeckých hostí.

Objav románskeho kostola z 12. stor. je nezvratným dôkazom predlokačného osídlenia tohoto územia, dôležitý doplnujúci materiálny doklad, ktorý rozširuje pohľad na počiatky ranostredovekého osídlenia južnej časti stredného Slovenska.

Literatúra

- BALAŠA, G., 1960: Praveké osídlenie stredného Slovenska. Osveta Martin 1960, s. 48–49.
GAJDOŠ, M., 1974: Vartovka v Krupine. Vlastivedný časopis, roč. XXXIII, 1974, s. 89.
HANULIAK, V., 1993: Prieskum v katastri mesta Krupiny, AVANS v r. 1992. Nitra 1993, s. 50–51.
HUSZÁR, L., 1979: Münzkatalog Ungarn von 1000 bis heute. 152, Réthy 145. München 1979, s. 49.
MARSINA, R., 1973: K vývoju miest na Slovensku do začiatku 15. storočia. HČ roč. 21, 1973, s. 337–367.
MENCL, V., 1937: Stredoveká architektúra na Slovensku. Praha–Prešov 1937, s. 202–206.
MIŠŠÍK, M., 1976: Vznik a funkcia fár na území banksobystrického biskupstva. (Príspevok k cirkevnej historickej topografii.) Zvolen 1976 (rukopis).
PETRIKOVICH, J., 1907: Nález mincí v Krupine „Na Pijaviciach“. ČMSS roč. X, 1907, s. 59.
SLÁVIK, J., 1921: Dejiny zvolenského evanjelického a. v. bratrstva a seniorátu. Banská Štiavnica 1921, s. 485.
SLIACAN, L., 1944: Krupina. (Monografia.) Zvolen 1944, s. 136.
STAŠÍKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ, D., 1933: Neue Erkenntnisse zur Dekomposition menschlicher Skelette am Beispiel des frühmittelalterlichen Gräberfeldes von Borovce, Slowakei. Praehistorische Zeitschrift, 68 Band, Heft 2. Berlin–New York 1993, s. 242–263.
TAKÁTSOVÁ, J., 1975: Zásady pamiatkovej starostlivosti pre historické jadro mesta Krupina. Pamiatky Príroda roč. 5, 1975, s. 13–16.
ZREBENÝ, A., 1971: Z minulosti Krupiny. Vlastivedný časopis roč. XX, č. 4, 1971, s. 161–172.

Zusammenfassung

Zur Problematik der Anfänge der Stadt Krupina

Das Denkmalinstitut Bratislava, das regionale Zentrum in Banská Bystrica in Zusammenarbeit mit der Stadt Krupina wirkliche in der Saison 1993–1994 die Rettungsforschung der niedergegangenen romanischen Kirche des Hl. Peter. Die Lokalität befindet sich ungefähr 1,5 km westlich vom historischen Stadtkern, im Extravillan, am linken Ufer des Baches Bebrava, auf einer erhöhten Terasse mit dem kennzeichnenden Katasternamen „Zu Peter“. Außer dieser Benennung richtete auf die untergegangene Kirche die Aufmerksamkeit die historische Urkunde aus dem Jahre 1509. Genau wurde das Objekt während der Erdarbeiten beim Aufbau eines Wasserbehälters nicht weit davon lokalisiert. Die archäologische Forschung entdeckte Fundamente eines Sakralbaues, der evident zwei Bauetappen hatte.

Die ältere, romanische Etappe stellen Fundamente einer einfachen Dorfkirche mit der halbkreisförmig bebendeten Apside dar. Auf Grund der gewonnenen Funde, vor allem Grabkollektionen, datieren wir den Bau in die 1. Hälfte des 12. Jh.s.

Die jüngere, gotische Etappe stellte der umgebaute Raum in der Form eines polygonalen Presbyteriums dar. Die gotische Umgestaltung datieren wir etwa in die Hälfte des 14. Jh.s. Neben den Fundamenten der Kirche entdeckte die Forschung 54 Grabstätten als Bestandteil des Kirchhofes. Davon wurden 14 Gräber im Interieur der Kirche entdeckt. Auf Grund der erreichbaren historischen Quellen und materiellen Nachweise über den Schluß der Beerdigung datieren wir den Niedergang der Kirche in das letzte Drittel des 16. Jh.s.

Die Entdeckung der romanischen Kirche aus dem 12. Jh. stellt einen unwiderlegbaren Beweis der Vorlokationsbesiedlung dieses Gebiets dar, also einen wichtigen materiellen Beleg, der den Blick auf die Anfänge der frühmittelalterlichen Besiedlung des südlichen Teiles der Mittelslowakei verbreitet.